

(א) [מוספתא דמ"ק פ"ב  
ה"ח,] (ב) [מוספתא דמ"ק  
ס"א,] (ג) [ג"ז ס"א,] (ד) [ס"א  
ברבן גמליאל,] (ה) [במס'  
שמחות פ"ב,] (ו) [באלפס  
הג"י אורא וברא"ש הג"י  
עירא,] (ז) [לאבד. רש"ל,  
חולין יח:;] (ח) [וע"ע  
מוספות עירובין קא: ד"ה  
רבי יוסין,] (י) [וע"ע מוס'  
חולין יח: ד"ה ב"ר.]

## הגהות הב"ח

(ה) 'תום' ד"ה עבדי  
 כוונתו לא עבדי בורחן  
 (ג) 'מ' רכב  
 ובי דחומרי מקוס:

לעזי רש"י

אשקפניש  
 [אשקפניש. ש.] נעלים  
 קלות.

מוכרם רש"י

אי אתה רשאי להחזיר  
 נכסני מנהגם  
 בשבתי שנים  
 ותן התורה לנו ככל  
 יחיל לנו מדינות  
 (דברים  
 מו. וישיב. פאפ.) כסיה  
 מנייהו. משום דמי ככל  
 אסרי לה (תולין) ג. במבול  
 רבבלי. עס המדינה ככל  
 וזה מקומות הרכה (תולין)  
 (יהי.) כיון דאנן כייפין  
 להו. וכל שישל  
 לקדוש החדש ולעשר  
 כחבליהן בשעתא  
 שנה לטויות (אי.) ולמי  
 יקסות שאין סמיה ככל  
 (שם.) כוונתו כוונתיהו.  
 אורחן גבייה ואין  
 מלך צריך לחסוי כבוד  
 למקומות וכלי חו אכל  
 ליה וכו'.

**מוסף תוספות**  
א. [ואין להתירן בפניהם]  
שלא ירגילו בני אדם  
להקל ויבאו להתיר איסור.  
מוס' עיוזין קא:  
ב. ועובדא דבית שאן  
טעות היה שהיו סבורים  
שהיה ארץ ישראל מוס'  
הר"ש. ג. הלכך מותר  
שלא בפניהם אבל מ"מ  
כפניהם איסור כיון שלא

נעשה מחמת טעות אלא

מטוס שחמוריו בעצמן.  
 מוס' ר"פ. ד. רבין לאבין  
 בין לרב אש לקמן לא  
 קשיא מיד. מוס' ששנן.  
 ה. דרבנן לרב הוה. שס.  
 ו. מפני שראש גולה  
 עממם. ח' ס"ד.

—♦—

## רבינו חננאל

ואינו חייב כחלה.  
 שחמור אמר רב אשי  
 חזין יא רובא דבני חזאי  
 אורו אפליי לא כחלה  
 באפיהו, כי היכי  
 דלא תשתכח תורת חזאי  
 שמי, ויא רובא חזאי  
 שמי, אכלי, ויכלה דו,  
 להאי חלת האורו באפיהו,

כדי שיתברר להם שאין  
בר מנצח חלל דמיוני

דלמא אתו לאפרושי חלה  
מהן, זה פוטר את זה וזה  
פוקמה רב חסדא בכותאי,  
דבר זה כן מותר הוא, ויבר  
בלבד אלא אפילו מקום שא